

Congres Externe Veiligheid

Het draait vaak om de risicoperceptie

Meer dan 300 specialisten uit het hele land bezochten in december 2009 het vierde jaarcongres van Relevant: het netwerk Externe Veiligheid. Zo ook collega Jeroen Kromhof van het team Risicobeheersing van onze Veiligheidsregio. In drie inspirerende lezingen werd de focus op het thema van de dag gelegd: Externe Veiligheid gebiedsgericht aanpakken.

Hoogleraar Planologie, Gert de Roo, nam de congresgangers mee in de dilemma's van het milieubeleid. Dat zit in een spagaat. Alleen via regels komen we er niet. Ruimtelijke ontwikkelingen laten zich niet binnen contouren vastleggen. Het werkveld bevindt zich in een structurele maatschappelijke verandering: van controlerend naar aanpassend. Ken het spel en de regels en stuur op kwaliteit. Het resultaat wordt bepaald door de gemaakte afspraken.

Marcel de Wagt, projectmanager binnen de provincie Noord-Brabant, schetste de stappen om te komen tot inbedding van beleid. Zijn visie richtte zich met name op de menselijke maat. Wat bindt mensen en hoe komen ze tot samenwerking. Hou het praktisch en doe niet meer dan nodig.

Tot slot inspireerde bedrijfsspreker Daan Quakernaat zijn gehoor met een filosofische kijk op het thema. Nederland, het land van de regeltjes, de wereld op zijn kop. Kijkend vanuit zijn flat boven Utrecht Centraal verbaast hij zich over welke voorzieningen getroffen moeten worden om val-gevaar-bordjes boven op daken te plaatsen waar nooit iemand komt! "Veilig je werk kunnen doen is belangrijk, ARBO-regels helpen daarbij. Maar valgevaar bordjes is doorgeslagen regelzucht!"

Zijn boodschap: ga weer kathedralen bouwen. Een kathedraal bouwen is beginnen met iets waarvan je van te voren niet weet of het gaat lukken.

Gedurende de bouw vallen er voortdurend muurtjes om of stort de boel in. Dat is niet erg, zo leer je hoe zaken wel blijven staan. De kathedralen bouwers hadden niets en konden alles. Wij hebben alles en kunnen

Risicocommunicatie: goed voor verstandhouding burgers - bestuur

Workshop risicocommunicatie: Een chemisch bedrijf in een binnenstad wil zijn procedé wijzigen waardoor meer transport van gevaarlijke stoffen gaat plaatsvinden. Hoe gaan de verschillende belanghebbenden daar mee om?

In zes groepen gingen de deelnemers van de werksessie aan de slag: het management van het chemische bedrijf wilde graag het procedé wijzigen. De milieu-activisten waren vanaf het begin tegen. De burgers van de stad waren net als het bestuur en de journalisten in eerste instantie neutraal. De wetenschappers gaven aan dat de risico's niet veel toenamen waardoor de wijziging mogelijk was. Resultaat van flink wat interactie was dat de bestuurders neutraal bleven totdat ze alle benodigde informatie hadden verzameld die nodig was om hun standpunt te bepalen. Ondertussen vonden de burgers dat de gemeente hen niet voldoende informatie gaf en werden ze beïnvloed door andere belanghebbenden.

Het blijkt lastig om uit te leggen of iets wel of niet gevaarlijk is. Vaak worden burgers rationeel benaderd (onderbouwde feiten), terwijl het eigenlijk zou moeten gaan over hun beleving: waar maken ze zich zorgen over? Het draait namelijk dikwijls om de risicoperceptie: de beleving van het risico. Uit onderzoek is gebleken dat vrijwillig genomen risico's, zoals roken en bergbeklimmen, lager worden ingeschat en dus gemakkelijker worden aanvaard dan getalsmatig even grote maar niet vrijwillig genomen risico's. Deelnemers waren het er in ieder geval over eens dat risicocommunicatie tot een goede verstandhouding tussen burgers, bestuur en bedrijf kan leiden.